

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ «ПЕРЕВЕРНУТИЙ КЛАС» ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Питання якісного і правильного добору та використання педагогічних технологій у викладанні дисциплін були актуальними завжди, але останнім часом, відколи освітні заклади перейшли на дистанційне навчання, вони зазвучали ще більш гостро. Опинившись у нових умовах, викладачі постали перед проблемою добору таких методів і форм навчання, які б допомогли студентам справитися з великим обсягом інформації, дали можливість не розпорошити їхню увагу та не втратити зацікавленість до курсу. Усі ці проблемні аспекти, на наш погляд, значною мірою допомагає вирішити залучення технології «перевернутий клас».

Позаяк технологія «перевернутий клас» та з'ясування ефективності її використання під час роботи зі студентами, що вивчають українську мову як іноземну, зокрема в умовах дистанційного навчання, дотепер не були об'єктом окремих наукових розвідок, то **актуальність** обраної теми є очевидною.

Оскільки теоретичні аспекти перевернутого навчання у сучасній науковій літературі опрацьовані достатньо ґрунтовно (з-поміж дослідників Дж. Бергман, А. Самс, М. Варшауер та П. Вітакер, Дж. Грейні, Дж. Нурі, Роел, Л. Редді; М. Байда, М. Кадемія, О. Ковтун та В. Крикун, Ю. Корницька, О. Кузьмінська, О. Оленюк та Н. Рубель, Н. Приходькіна, І. П'янковська, С. Попадюк та М. Скуратівська, Л. Конопляник та К. Мельникова, І. Телев'як, Т. Рябуха та інші), тому ми вирішили перевірити цю технологію на практиці. Відтак **мета** дослідження: проаналізувати особливості використання елементів технології «перевернутий клас» на прикладі опрацювання розмовно-граматичної теми «Готуємо разом» з англomовними студентами 2 курсу медичного факультету №2 Ужгородського національного університету.

Завдання дослідження: в загальних рисах зазначити особливості технології «перевернутий клас»; окреслити переваги обраної освітньої концепції та перевірити їх дієвість на прикладі опрацювання обраної теми.

Попри те, що дотепер немає одностайності щодо визначення поняття «перевернутий клас» [1], все ж суть концепції, з погляду більшості, залишається такою: вивчення теоретичного матеріалу відбувається дистанційно у вигляді домашнього завдання, а критичне обговорення вивченого, з'ясування суперечливих моментів, відпрацювання навиків, їх застосування проходить в аудиторії.

З-поміж переваг перевернутого навчання, які достатньо ґрунтовно і скрупульозно описані в науковій літературі [дет. див: 2], найбільше нашу увагу привернули наступні:

1) Рационалізація використання аудиторного часу; 2) більш усвідомлене засвоєння матеріалу; 3) посилення автономної позиції студентів в освітньому процесі; 4) можливість залучити до обговорення нової теми слабших студентів; 5) оптимізація розвитку критичного мислення і креативності у студентів; 6) формування сприятливої атмосфери для іншомовної комунікативної компетенції.

Відтак, беручи до уваги напрацювання сучасних дослідників, проаналізуємо зарекомендовані переваги технології «перевернутий клас» та з'ясуємо ефективність використання його елементів під час опрацювання обраної теми.

Відповідно до робочої програми, затвердженої на кафедрі громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін, розмовна тема «Готуємо разом» передбачає, крім опрацювання відповідного лексичного матеріалу, вивчення давального відмінка іменника для вираження об'єкта, на який спрямовано дію. На вивчення цієї теми заплановано 4 години аудиторної роботи. Тема досить об'ємна (хоча й не нова для студентів), але потребувала ґрунтовної актуалізації раніше пройденого матеріалу. Для того, щоб вирівняти рівень студентів і оптимізувати роботу на занятті, усі лексичні завдання надсилалися попередньо на самостійне опрацювання. Це дало змогу кожному студенту обрати зручний час та відповідний темп роботи для якісного опрацювання матеріалу. З цією метою використовувалися завдання такого типу (подаємо фрагменти деяких завдань, над розробкою яких працювали викладачі кафедри громадського здоров'я і гуманітарних дисциплін доц. Бойчук О.А., ас. Небесник О.І., ас. Гречин І.М.):

Завдання 1. Прочитайте і перекладіть подані слова. Доберіть назви продуктів до відповідних малюнків / Read and translate the words in the box. Match them to the pictures 1-3.

Помідори, курятина, картопля ...

1. курятина

2 ...

3

Завдання 2. А) Читайте і перекладайте слова./ Read and translate the words.

Хліб, ~~огірок~~, часник, олія, ~~полуниця~~, рис, капуста, ~~готувати~~, макарони, помідор, лимон, цибуля, буряк, горох, сковорідка, лити, гречка, черешня, молоко, масло, виделка, йогурт, ~~каструля~~, змішувати, борошно....

Б) Запишіть слова у відповідні колонки. Заповніть таблицю./ Write the words into the correct columns. Complete the table.

Продукти (<i>food stuffs</i>)	Фрукти – (<i>fruits</i>)	Овочі – (<i>vegetables</i>)	Дієслова, що описують приготування їжі (<i>verbs connected with cooking</i>)	Посуд (<i>utensils/dishes</i>)
хліб,	полуниця, ...	огірок,	готувати,	каструля,...

Завдання 3. Відгадай./ Guess*.

1. Фрукт жовтого кольору, має дуже багато вітаміну С.
2. З цього овоча роблять чіпси.
3. Фрукт жовтого кольору, з якого важко зробити сік.
4. З цього фрукта роблять вино.
5. Головний компонент традиційного українського борщу.

***Скористайся підказками і перевір свої здогадки. / Unscramble the jumbled keys and check your guesses:** урбьяк, набна, нимол, ргавинод, пляякрто.

Такі й подібні завдання, які наші студенти виконували вдома, створили сприятливі умови для відпрацювання певних комунікативних ситуацій і використання вивченої лексики на практиці. Зокрема, на занятті студенти відповідали на питання: «Які продукти тобі подобаються/не подобаються?» Задля підтримання уваги усіх студентів, питання сформулювались по-різному: «Які продукти подобаються Наману/Ашішу/Ясміні?» Крім того, після самостійного опрацювання лексичного матеріалу студенти були готові відповідати і на інші контекстуальні запитання. Наприклад: «Які продукти, овочі чи фрукти потрібно готувати? / Які продукти можна смажити чи тушкувати? / Які продукти краще не готувати, а їсти сирими? / Які продукти можна терти?» тощо. Відтак подані на самостійне опрацювання завдання створили сприятливу атмосферу для розвитку комунікативних навичок, що є найважливішим під час опанування іноземної (української) мови.

Студенти, які опрацьовували лексичний матеріал за технологією перевернутого навчання, зарекомендували високу активність на занятті, результативність щодо засвоєння лексичних одиниць. Крім того, створення комунікативних ситуацій дало можливість продемонструвати новий граматичний матеріал щодо вживання давального відмінка (на першому занятті – у вигляді готових конструкцій, що створювалися викладачем). Але вже на

наступне заняття цей граматичний матеріал студенти готували самостійно, відтак продовжували опрацьовувати і вживати, але вже більш усвідомлено.

Отже, проведений аналіз концепції «перевернутий клас» на прикладі опрацювання розмовно-граматичної теми «Готуємо разом» дає можливість зробити такі **висновки**:

- дистанційне навчання не є перепорою для проведення занять із залученням обраної інноваційної технології, скоріше навпаки – створює досить сприятливе підґрунтя для використання моделі «перевернутий клас»;

- обрана методика дозволила суттєво оптимізувати і раціоналізувати роботу на занятті, зокрема, за рахунок зменшення часу на пояснення, знайомство з темою, повторення матеріалу та, відповідно, розширення можливостей для відпрацювання навиків використання слів у живому мовленні;

- сприйняття матеріалу відбувається набагато більш усвідомлено, адже студенти приходять на заняття з певним рівнем підготовки;

- надзвичайно позитивним у методиці «перевернутий клас», за нашими спостереженнями, є можливість вирівняти загальний рівень підготовки студентів, надати можливість слабшим студентам (за умови якісного і самостійного опрацювання матеріалів вдома) долучитися до обговорення теми на занятті;

- максимально ефективно вивчення іноземної мови (в нашому випадку – української) відбувається за умови формування і відпрацювання комунікативних навиків. І щодо цього технологія «перевернутий клас» виявилась надзвичайно ефективною, оскільки нам вдалося більше часу приділити активному говорінню.

Поза всяким сумнівом, попри певні труднощі та недоліки (огляд яких залишаємо для наступних наукових досліджень), використання елементів технології «перевернутий клас» під час дистанційного навчання засвідчило свою ефективність і результативність, що ми спробували продемонструвати на прикладі опрацювання однієї із розмовних тем.

Список використаних джерел

1. Конопляник К., Мельникова К. Використання технології «перевернутий клас» при навчанні фахової іноземної мови URL: https://www.researchgate.net/publication/341049448_Vikoristanna_tehnologii_Perevernutij_klas_pri_navcanni_fahovoi_inozemnoi_movi (дата звернення: 16.05.2021).

2. Рябуха Т.В., Гостіщева Н.О., Куликова Л.А., Харченко Т.І. «Перевернуте навчання» як інноваційна технологія викладання іноземних мов у вищій школі URL: https://www.researchgate.net/publication/345313139_PEREVERNUTE_NAVCANNIA_AK_INNOVACIYNA_TEHNOLOGIA_VIKLADANNA_INOZEMNIH_MOV_U_VISIJ_SKOLI (дата звернення: 16.05.2021).